

Τσαμαδού 13Α, 106 83 Αθήνα Τηλ. 6988 509211
E-mail arnisi@antirrisies.gr Web www.antirrisies.gr

Αθήνα 10/12/2016

Κάλεσμα σε μποϊκοτάζ της Επιτροπής Ελέγχου Συνείδησης

Ο Σύνδεσμος Αντιρρησιών Συνείδησης καλεί όσους έχουν καταθέσει αιτήσεις για να αναγνωριστούν ως αντιρρησίες συνείδησης και να υπηρετήσουν εναλλακτική υπηρεσία, να μποϊκοτάρουν εφεξής την Επιτροπή Ελέγχου Συνείδησης. Η ύπαρξη επιτροπής που ως άλλη Ιερά Εξέταση ανακρίνει τους αντιρρησίες συνείδησης παραβιάζει κάθε έννοια του κατοχυρωμένου δικαιώματος στην ελευθερία της συνείδησης. Περαιτέρω, η ανάκριση αυτή, υπό την απειλή της απόρριψης και των παρεπόμενων κυρώσεων ανυποταξίας αν οι απορριφθέντες επιμένουν στην συνειδησιακή τους αντίρρηση, οδηγεί στο φακέλωμα ανθρώπων με βάση, μεταξύ άλλων, τις πολιτικές τους πεποιθήσεις και καταχώρηση αυτών των δεδομένων σε αρχεία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Ακόμα χειρότερα το τελευταίο διάστημα η Επιτροπή έχει προβεί σε απαράδεκτες πιέσεις προς τους εξεταζόμενους αντιρρησίες συνείδησης, να αποκαλύψουν άλλους συντρόφους/ισσές τους στις πολιτικές δραστηριότητές τους,ⁱ ενίοτε και ζητώντας οι τελευταίοι να λειτουργήσουν ως μάρτυρες για να επιβεβαιώσουν τα υποστηριζόμενα από τους εξεταζόμενους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα είτε να φακελώνονται και άτομα πέραν του εξεταζόμενου αντιρρησία, είτε όποιος εξεταζόμενος αρνηθεί κάτι τέτοιο να απορρίπτεται.

Συχνά επίσης, ακόμα και μετά την έναρξη ηχογράφησης των συνεντεύξεων, έχουν καταγγελθεί παραποιήσεις των λεγομένων των αντιρρησιών συνείδησης στα πρακτικά.

Περαιτέρω η ίδια η σύνθεση της σημερινής επιτροπής, με τη συμμετοχή στρατιωτικών είναι απαράδεκτη τόσο για εμάς ως αντιρρησίες συνείδησης όσο και σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Το ίδιο και το γεγονός ότι την απόφαση λαμβάνει ο (Αναπληρωτής) Υπουργός Εθνικής Άμυνας. Ενώ στο παρελθόν έχει αποδειχτεί από τα πρακτικά μέχρι και περίπτωση όπου η Επιτροπή συνεδρίασε με παρουσία περισσότερων στρατιωτικών από την νόμιμη σύνθεση.

Η επιτροπή έχει οδηγήσει σε καταφανείς διακρίσεις εις βάρος όσων αντιρρησιών αρνούνται για ιδεολογικούς λόγους, με περίπου τους μισούς να απορρίπτονται διαχρονικά, αλλά και εις βάρος όσων αντιρρησιών επικαλούνται θρησκευτικούς λόγους αν δεν είναι βαπτισμένοι Μάρτυρες του Ιεχωβά.

Υπενθυμίζουμε ότι η σημερινή διαδικασία εξέτασης των αντιρρησιών συνείδησης στην Ελλάδα παραβιάζει ακόμα και τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως έχει επισημανθεί από όλους τους θεσμικούς, διεθνείς και εγχώριους, φορείς:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει δηλώσει επανειλημμένα μέσα από ψηφίσματά του ότι καμία επιτροπή δεν μπορεί να εισχωρήσει στη συνείδηση κάποιου και έχει ζητήσει να αρκεί η δήλωση κάποιου για να αναγνωριστεί ως αντιρρησίας.ⁱⁱ
- Επίσης ο Συνήγορος του Πολίτη έχει αμφισβητήσει τη διαδικασία κρίσης των αντιρρησιών μέσω συνέντευξης δηλώνοντας ότι «Η προσωπική συνέντευξη ως μέσο διαπίστωσης λόγων συνείδησης είναι αυτή καθ' αυτήν αμφιλεγόμενη, στο μέτρο που υπάγει το ενδιάθετο φρόνημα σε έλεγχο ειλικρίνειας.»ⁱⁱⁱ

- Το αίτημα της κατάργησης της εξέτασης από επιτροπή ελέγχου συνείδησης στηρίζει και η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.^{iv}
- Σε κάθε περίπτωση, ακόμα κι αν υπάρχει εξέταση, η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ^v και ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης^{vi} έχουν ζητήσει, η εξέταση αυτή να τεθεί υπό τον πλήρη έλεγχο πολιτικών αρχών, εκτός Υπουργείου Άμυνας.
- Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει θέσει συγκεκριμένες βασικές αρχές ως προς τη διαδικασία, αναφέροντας μεταξύ άλλων ότι, όπου η απόφαση σχετικά με την αναγνώριση του δικαιώματος στην αντίρρηση συνείδησης λαμβάνεται σε πρώτο βαθμό από μια διοικητική αρχή, το σώμα που λαμβάνει την απόφαση θα πρέπει να είναι εντελώς διαχωρισμένο από τις στρατιωτικές αρχές και η σύνθεσή του να εγγυάται τη μέγιστη ανεξαρτησία και αμεροληψία.^{vii}
- Αντίστοιχες συστάσεις έχει κάνει και η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, η οποία σε κάθε περίπτωση έχει ζητήσει να αλλάξει η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου Συνείδησης με την προσθήκη περισσότερων πολιτικών, δηλαδή μη στρατιωτικών, μελών.^{viii}
- Ενώ είναι γνωστή η πρόσφατη καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην υπόθεση Παπαβασιλάκη, όχι μόνο εξαιτίας της δυνατότητας να μπορεί η Επιτροπή Ελέγχου Συνείδησης να συνεδριάσει με πλειοψηφία στρατιωτικών μελών, αλλά επίσης επειδή η τελική απόφαση του Υπουργού Άμυνας στη βάση προσχεδίου υπουργικής απόφασης μετά την πρόταση της Επιτροπής, δεν έχει τις απαιτούμενες εγγυήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας.

Με βάση όλα τα παραπάνω, και απέναντι στην διαχρονική αδιαλλαξία όλων των κυβερνήσεων να προχωρήσουν έστω σε αλλαγή του τρόπου εξέτασης και της σύνθεσης της επιτροπής, δεν μας μένει άλλη επιλογή παρά να καλέσουμε τους αντιρρησίες συνείδησης να την μποϊκοτάρουν. Καλούμε τους αντιρρησίες να παρουσιαστούν και να δηλώσουν ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου Συνείδησης ότι αρνούνται να εξεταστούν και να απαντήσουν στις ερωτήσεις της.

Επισημαίνουμε ότι το γεγονός αυτό σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να σημαίνει την απόρριψή τους, αφού άλλωστε σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ακόμα κι αν δεν προσέλθουν το αίτημά τους πρέπει να τεθεί σε κρίση^{ix}.

Να καταργηθεί η εξέταση των αντιρρησιών και η Επιτροπή Ελέγχου Συνείδησης!

Το δικαίωμα στην αντίρρηση συνείδησης είναι αναφαίρετο!

Ούτε μια ώρα στο στρατό!

Σύνδεσμος Αντιρρησιών Συνείδησης

www.antirrisies.gr

@antirrisies

ⁱ Βλ. σχετική καταγγελία στο κείμενο «[Η εμπειρία μου από την εξέταση για την αναγνώριση μου ως αντιρρησία συνείδησης από την αρμόδια επιτροπή](#)».

ⁱⁱ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ψήφισμα περί της αρνήσεως στρατεύσεως για λόγους συνειδήσεως, (1-546/82), [γνωστό ως ψήφισμα Macciocchi], 7 Φεβρουαρίου 1983, όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη

Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 68, 14 Μαρτίου 1983, αριθμημένη παράγραφος 3 (σ. 15), και Ψήφισμα σχετικά με την άρνηση στρατεύσεως και την αναπληρωματική θητεία, (A3-15/89), [γνωστό ως ψήφισμα Schmidbauer], όπως δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C291, 13 Οκτωβρίου 1989, παρ. Α (σ. 123) και αριθμημένη παράγραφος 4 (σ. 124).

ⁱⁱⁱ Συνήγορος του Πολίτη, Εξέταση αιτήσεων αναγνώρισης αντιρρησιών συνείδησης, <http://www.synigoros.gr/?i=metaxeirisi.el.imnode2.264999>

^{iv} Βλ. Επιστολή του τότε Προέδρου Δημήτρη Χριστόπουλου, εκ μέρους του Δ.Σ. της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (2005) <http://www.hlhr.gr/index.php?MDL=pages&SiteID=471>, παράγραφος 6.

^v UN Human Rights Committee, Concluding observations on the initial report of Greece, 25 Απριλίου 2005, CCPR/CO/83/GRC, παρ. 15. UN Human Rights Committee, Concluding observations on the second periodic report of Greece, 3 Δεκεμβρίου 2015, CCPR/C/GRC/CO/2, παράγραφοι 37-38.

^{vi} Assessment of the progress made in implementing the recommendations of the Council of Europe Commissioner for Human Rights, Follow-up report on the Hellenic republic (2002 – 2005), 29 March 2006. https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=984125#P135_14233, παράγραφος 34.

^{vii} Council of Europe, Parliamentary Assembly, Resolution 337 (1967), Right of conscientious objection, παρ. b2.

^{viii} ΕΕΔΑ: [Παρατηρήσεις της ΕΕΔΑ](#) επί του άρθρου 12 του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Ρύθμιση θεμάτων μεταθέσεων οπλιτών, μέριμνας προσωπικού και άλλες διατάξεις» (Αντιρρησίες συνείδησης) (20.1.2016), ΙΙΙ. Ειδικές Παρατηρήσεις επί του άρθρου 12 του ΣχΝ, αριθμημένη παράγραφος 4.

^{ix} Απόφαση Υπουργού Εθνικής Άμυνας Φ.420/79/81978/Σ.300/21-12-2005 (ΦΕΚ 1854/29-12-2005 τ. Β), άρθρο 3, παρ. 5.